

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Regional vandindvinding i hovedstadsområdet

Miljøvurdering af 7 regionale vand- værker under KE

August 2011

VVM for KE's store regionale indvindinger i hovedstadsområdet

Indledning

Naturstyrelsen Roskilde (NST-Roskilde) har igangsat udarbejdelsen af et kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse (Vurdering af Virkning på Miljøet) for den regionale vandindvinding i hovedstadsområdet. Formålet er at afdække og vurdere de miljømæssige forhold, der påvirkes af den vandindvinding. Der vil blive udarbejdet én VVM-redegørelse for vandindvindingen under hvert af de syv regionale vandværker under Københavns Energi (KE) og det ene under Fællesudvalget for Vandindvinding ved Sjælsø (FVS). VVM-redegørelserne vil blive udarbejdet i samarbejde med henholdsvis KE og FVS.

Nærværende høring vedrører kun KE's kildepladser. Der vil senere blive igangsat en høring specifikt for FVS.

Forud for udarbejdelsen af VVM-redegørelserne skal der indkaldes ideer og forslag fra borgerne til den forestående planlægning, den såkaldte idefase. NST- Roskilde har som grundlag for indkaldelsen af ideer og forslag udarbejdet 8 pjecer. Én generel pjece om regional vandindvinding og VVM – som Du sidder med i hånden – og 7 tekniske pjecer med en nærmere beskrivelse af de forhold ved de enkelte vandværker, som på nuværende tidspunkt forventes at blive lagt til grund ved planlægningen. Pjecerne kan rekvireres og læses enkeltvis eller samlet – alt efter behov og ønske. Se til sidst i pjecen, hvordan du kan rekvirere materialet.

Planlægningen skal gøre det muligt at se den regionale vandindvinding i sammenhæng – både vandværk for vandværk og regionalt - for dermed i samarbejde med kommunerne og bygherrer at kunne prioritere indvindingen i forhold til grundvandsforekomsterne og de naturområder, der påvirkes i overensstemmelse med vand- og naturplaner og uden at medføre en for VVM-myndigheden uacceptabel påvirkning på miljøet.

Vandforsyning i en storbyregion

I en storbyregion som hovedstadsområdet er det ikke altid muligt at skaffe tilstrækkeligt med drikkevand fra grundvandet under de byområder, hvor vandet bruges. Vandforsyningen af de tætte byområder i storbyens centrale dele har derfor igennem mange år været afhængig af grundvandsindvinding ude i et større område på Sjælland. Drikkevandet føres fra kildepladserne frem til store regionale vandværker og herfra i store rørledninger frem til forbrugerne.

I hovedstadsområdet står KE Vand og FVS tilsammen for over halvdelen af vandforsyningen i området. De to operatører kan kaldes regionale, fordi de indvinder og leverer drikkevand på tværs af flere kommunegrænser. Den største aftager af vand fra KE Vand er Københavns Kommune, men herudover leverer KE Vand til 19 andre kommuner. Samlet vurderes det, at KE

Vand leverer til ca. 1 million mennesker. FVS leverer vand til 4 kommuner langs Øresundskysten.

En del af de kommuner, der får vand fra KE Vand eller FVS, indvinder også selv en del af deres drikkevand, mens man i de resterende kommuner i regionen principielt løser hele vandforsyningsopgaven inden for kommunens grænser. Det kan ske igennem forsyningsselskaber eller lokale private vandværker.

Nye indvindingstilladelser fra 2010

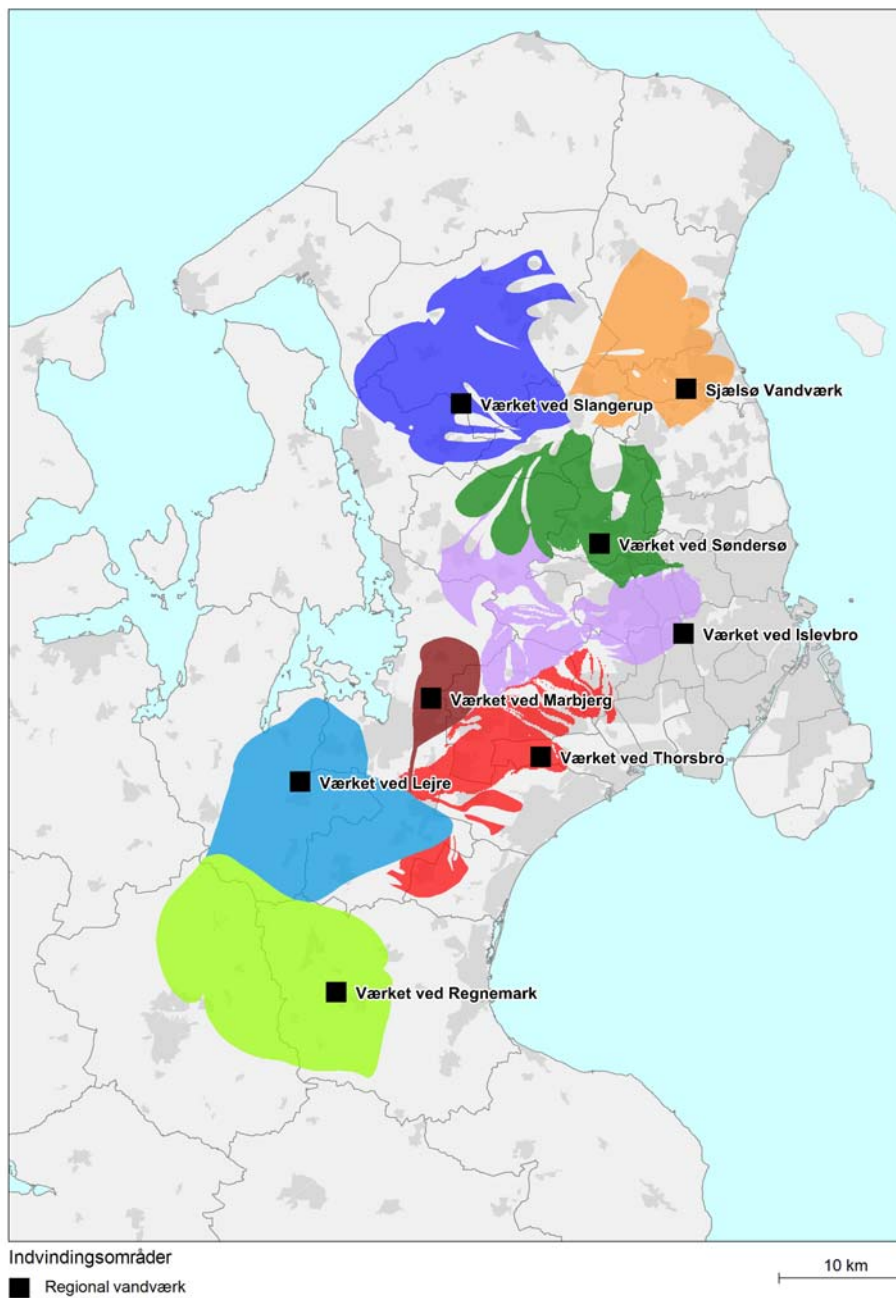
Den regionale vandforsyning hviler i udstrakt grad på en lang række gamle indvindingstilladelser fra før 1980, der i henhold til en bestemmelse i vandforsyningsloven alle udløb primo 2010. På grund af en forsinkelse af de kommende vand- og naturplaner er denne udløbsdato udsat til et år efter vedtagelse af de kommunale handleplaner.

VVM for hele den regionale vandindvinding

HURrådet besluttede tilbage i august 2006, at der foreligger VVM-pligt for hele den regionale vandindvinding. Beslutningen er truffet med henvisning til, at den regionale vandforsyning er et stort sammenhængende område, der tilsammen overstiger en indvinding over 10 mio. m³ vand/år.

De regionale vandværker

De regionale vandværker samt deres respektive indvindingsoplande fremgår af nedenstående kort.

De 8 regionale vandværker

Vandværk	Indvinder	Rammeaftale i h.t. Vandplan Sjælland mio. m ³ /år	Nuværende indvinding * mio. m ³ /år	Ansøgte mængder*** mio. m ³ /år
Søndersø	KE	13,8	12	10,7
Islevbro	KE	9,8	8	9,0
Thorsbro	KE	12,9	9	10
Marbjerg	KE	3,6	2	4,8
Lejre	KE	10,4	10	8,3
Slangerup	KE	11,1	15	4,7
Regnemark**	KE	15,2	14	14,2
Sjælsø	FVS	11,1	6	11,0
I alt		87,9	75	73,3

* Gennemsnitlig indvinding fra 1995-2000.

** Ansøger yderligere om at indvinde op mod 8 mio. m³ overfladevand fra Haraldsted-Gyrstinge søerne.

*** Der er meddelt nye 30 års tilladelser til 10,5 mio. m³ vand/år ud over det ansøgte.

Det må bemærkes, at den omtrentlige fremtidige fordeling af indvindingen, som fremgår af tabellen, muligvis kan blive ændret i forbindelse med den samlede planlægningsproces for regionale vandindvinding, ligesom der kan blive tale om at ændre fordelingen mellem de enkelte kildepladser.

VVM-arbejdet drejer sig om at få belyst de mulige påvirkninger af natur og miljø, for på denne baggrund at kunne tage stilling til, om der skal ske ændringer i fordelingen af indvindingen på de forskellige kildepladser med henblik på at friholde den mest værdifulde natur for påvirkninger og minimere påvirkningerne af de øvrige naturområder. Herudover skal VVM-redegørelsen naturligvis belyse mulighederne for at reducere vandbehovet igennem besparelser og tekniske forbedringer i forsyningsanlæggene.

Påvirkningen af grundvand og af vådområder og vandløb

Det generelle billede i regionen er, at vandindvindingen er blevet mindre igennem de seneste 30 år. Det skyldes både, at folk løbende har sparet mere og mere på vandet, og at vandforsyningerne har prioritet af fornyelse af rørledninger m.v. med mindre spild til følge. Der er endvidere data, som viser, at grundvandsstanden i store dele af hovedstadsområdet er steget i de sidste 20 år, formentlig på grund af faldende indvinding.

Indvindingens påvirkning af grundvandsstanden og vådområder på overfladen er dog stadig betydelig.

Det skal med i vurderingen, at de sammenhængende, langstrakte kildepladsområder f.eks. i ådalene er præget af ekstensiv udnyttelse. Det giver

dem en supplerende funktion som faunapassager igennem det intensivt udnyttede agerlandskab.

Vandplaner i henhold til miljømålsloven

I henhold til miljømålsloven skal alt overfladevand og grundvand have opnået god tilstand inden 22. december 2015. Ved god tilstand for overfladevand forstås den tilstand, et overfladevandområde har nået, når det både har god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Ved god tilstand for grundvand forstås den tilstand, en grundvandsforekomst har nået, når den både har god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

I henhold til Miljømålslovens §§ 15-20 er der mulige udtagelser fra kravet til god tilstand, som kan få indflydelse i forhold til kravene til den kommende VVM-proces.

Vand- og naturplanerne er ikke blevet endeligt vedtaget rettidigt, men vil blive indarbejdet i VVM'erne når vand- og naturplanerne er endeligt vedtaget.

EF-habitatområder og EF-fuglebeskyttelsesområder

I hovedstadsområdet er der udpeget en række EF-fuglebeskyttelsesområder og EF-habitatområder, som visse steder kan blive påvirket af den regionale vandindvinding. Inden for disse internationale naturbeskyttelsesområder må der ikke foretages indgreb eller iværksættes projekter, der kan påvirke de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

VVM-redegørelserne for den regionale vandindvinding må ikke være i strid med de kommende planer for habitat- og fuglebeskyttelsesområderne, de såkaldte Natura2000-områder.

Ideer og forslag

Der indkaldes hermed til ideer og forslag til den forestående planlægning. Det kan f.eks. være forslag til hvilke miljøforhold – og undersøgelser - der skal fokuseres særligt på i VVM-arbejdet eller forslag til alternative muligheder for at skaffe vand, opnå besparelser eller andet.

De forhold omkring de enkelte regionale vandværker, som forventes inddraget i planlægningen er nærmere beskrevet i pjecerne for vandværkerne ved Slangerup, Søndersø, Lejre, Marbjerg, Islevbro, Regnemark og Thorsbro. Pjecerne kan læses og downloades fra Naturstyrelsens hjemmeside.

<http://www.naturstyrelsen.dk/Annonceringer/>

Yderligere spørgsmål henvises til tlf. 72 54 30 07 eller mail ros@nst.dk

Høringsperioden går fra den 29. august 2011 og 2 uger frem.

Vi skal have idéer og forslag skriftligt – i brev eller i en Email (husk at skrive post-adresse på, hvis du skriver en mail). Fristen for indsendelse er 12. september 2011.

Send ideer og forslag til:

Naturstyrelsen Roskilde

Ny Østergade 7-11

4000 Roskilde

E-mail: ros.nst.dk

Det videre arbejde

Når idefasen er overstået, vil NST-Roskilde udarbejde en sammenfattende redegørelse for resultatet af høringen. Høringen efterfølges af et egentligt forslag til kommuneplanforslag med tilhørende VVM-redegørelse for de ansøgte vandmængder. Kommuneplantillæg med VVM vil blive sendt ud i offentlig høring i mindst 8 uger og efterfølges af sammenfatning af de indkomne bemærkninger, men beskrivelse af hvordan høringsbidragene forventes indarbejdet i de endelige kommuneplantillæg med VVM. Denne sammenfatning forelægges for de berørte kommuner i en høring på mindst 4 uger. Når denne høring er afsluttet, kan de endelige bemærkninger indarbejdes og kommuneplantillæg med VVM-redegørelse endeligt vedtages. Tidsrammen for processen er ca. 1 år fra idefasen igangsættes, men kan påvirkes af både valg til folketinget samt den endelige vedtagelse af de kommende vand- og naturplaner.

VVM for den regionale vandforsyning gennemførte en tidligere idefase tilbage i oktober 2006, men har valgt at gennemføre en ny, da der er gået så længe siden sidst.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk